

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor:
THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling:
TRANSGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3.

Hovedkontoret i Thorshavn tillige aabent 6—7 for Ind- og Udbetalinger

reistrarroyndirnar vórðu kúgaðar — og hildnar niðri við makt.

Nú tykist hattið og uppreisnar-eldurin at hava so gjøgnumsgjagað fjöldina, at einki kann stegja henni í at kasta okið av herðunum og knasa yvirvöldina.

Teir »heilagu« og órørligu eru nú vorðnir djævlar í fólksins eygum. Ein stóru partur, 33,3 % av øllum tí velduga Kina, hevur umstúrtað ta gomlu samfelagsskipanina og stovnað ein sovjetliknandi republikk. Ymsir generalar, styðjaðir av japanskum og hvítum kapitalistum, ið siggja ein deyðsfára í at fólkið fær valdið, hava herjað á hetta av »proletarunum« stýrda ríkið. Men higartil hevur álopið mis-eyndast.

Heila Kina skelvir í hatti ímóti útsúgarunum ikki minst ímóti teim hvítu, sum í seinri tíðini eru komnir uppí. Japan leggur afturat eldinum í spekulastión til í teirri rættu lotuni at kasta seg yvir Kina og gloypa tí og yvir-taka keisarans og mandarinanna »rollu«. Tað hevur longu gloypt ein ótíligan bita, heila Manshuriet.

Eitt yl dunar nú frá teim hundradu kínersku liðandi milliðnum, eitt hevndarýl yvir ártúsundar trældóm, eitt neyðar-róp móti frígering og menniskja-ligum korum fyri allar kínerskar íbúgvavar. Alt er óróur, alt er ófriður — eingin veit, hvat ið morgindagurin ber. Hin veldigi er við at reistas — »hin guli vandin«, ið hitt kapitalistiska Europa nóttrar í svárustu eingist fyri; lyftir hævðinum og bítur frá sær.

Hvussu verður tað, um tað í sfnum ógíluga veldi og hati kann reistas á fótur?

Tíðindi.

K. F. U. M.

Söndag: Hjemligt Samvær Kl. 8.
Mandag: Læsestue Kl. 8.
Onsdag: Mindestafdelingen Kl. 5½.
Ungdomsafdelingen Kl. 8.
Torsdag: Bibelttime Kl. 8.
Fredag: Yngsteafdelingen Kl. 6.
Læsestue Kl. 8.
Børnehaven en aaben hver Søndag.

Yvir 50 Føroyingar

hava teknað seg til kalvaveiði við Helderkepspedisjónini. Teir verða óivað fleiri, tí teir hava higartil teknað seg nakrir hvønn dag.

Skáldaður.

Seinasta tírmorgun hendi ólukka umborð á »Sjey systkin« inni á Sorvági. Kokkurin, Sofus M. Chr. Hansen av Slættanesi, ið fekst við eina grytu, fekk login oman yvir seg og skáldaðist heilt illa um andlitið og yvir-kroppin. Boð varð í stundini sent til Miðvágs eftir lækna; men vegna stórkavan, ið lá, kundi ikki bilur koma við lækn-anum, sum tí noyðdist at fara til gongu til Sorvágs. — Men tá tað gekk so long tíð, áðrenn læknin kom, tók Will. Ross, skipari á Aberdeen-trolaranum »Robert Stroud«, mannin um-borð og sigldi til Havnar við honum.

Sofus Hansen livur nú betri; hann hevði ongan febir í gjár.

Línubáturin.

sum Rich. Thomsen, Tvøroyri, hevur keypt, »Havellena«, var inni á Havnar vág hósdagin. Hann er uppá 43 nettotons.

Høsnahald.

Teir verða fleiri og fleiri, sum fara at dríva høsnahald í størri stíl her í Føroyum. Í Tórshavn hevur ein maður soleiðis í eini tvey ár havt ca. 200 høsn, og síðsta summer fekk ein annar sær nakað væl av høsnum, og hann hevur nú fingið sær fleiri smáar klekimaskinur aftrat. Ein triðji maður hevur bygt sær høsnar-hús, 20 × 8 alin, á trøð síni. Tað tykist so stalt at vera ansur millum fólk fyri høsnahaldi, og tað verður væl ikki soleingi til egg verða millum tær vørur, ið ikki nýtist at fæst til landið. Men enn restar bæði fyri hesa og so mangar aðrar vørur ein »statistikkur« yvir innflutning og »forbrúku«.

Arbeidsmannafelagið

í Klakksvík hevur keypt stórt grundstykki til fiskatúrkipláss.

John Davidsen,

Tórshavn, er útnevndur til lærara við kommunuskúlan í Tórshavn.

Tað sigst,

at nógvir fiskimenn í Suðuroy hava teknað seg inn í Føroya Fiskimannafelag og góldið limagjald fyri árið.

„Dimmalætting“

tykist at vera eitt sindur órg-yvir, at arbeiðarar ella fiskimenn kunnu semjast aftur, sjálvt um tvídráttur av og á skuldi komið teirra millum. Vit søgdu síðsta leygardag frá, at fiskimannafelagini F. F. og S. F. vóru komin ásamt um, at fiskimenn, hvaðani ár Føroyum teir vóru, kunnu vera limir av øðrum hesum felagnum. Um ikki fiskimannafelogini gjørdur hesa samtykt, so kundu lætt ymsir trupul-leikar framkomið, tá skipini skuldu fara á Suðurlandið. Tað mátti sjálvt »Dimmalætting« kunna sæð, sjálvt um hon plægar at vera nakað tornom í teim spurningum, sum nema við arbeiðara-organisasjónir. — Hon mátti ið hvussu er hugsað um, at ein dráttur millum fiskimenn lætt kundi ført við sær, at hennara góðu vinir, reiðararnir, eisini kundu komið at tapt pening. Annars kunnu vit lata »Dimm.« vita, at semjan millum fiskimennin er galdandi til heystar, tá nýggjar samráðingar skulu fara fram, og øll stríðs-mál teirra skulu viðgerast.

Fimleikarframsýning.

Havnar fimleikarfelag hevði sína árliku framsýning sunnug-dagin 24. febr. og var hon sera athugasverd. Tað sást sjónliga, at fimleikurin her í býnum er ikki gingið aftur á hondina í seinastuni — tvørturímóti, hann er gingin nógv framá, serstakliga hvat ið viðvíkur »presisjón«, sum jú hevur verið tað, sum hevur manglað, bæði hjá damum og harrum.

Frk. Sanna Johansen vann ferðasteypin fyri damur, og harri Poul Ellingsgaard vann fyri 3. ferð í rað ferðasteypin fyri mans-holdið, og fekk hann hann so-leiðis í ogn, hvat hann eisini ærliga hevði uppiborið. — L.

Ódnin.

ið baldrað hevur um oyggj-arnar hesar seinastu dagarnar hevur volt, at fleiri skip, ið liðug eru at gera tíð, ikki enn eru farin á Suðurlandið. Við Vestmannaoyggjarnar var stílli miðvikudagin, vindstyrki 1 hós-dagin — men í gjár var stormur.

Tórshavnar havn.

Í farnu vikunu hevur vegna ódnarveður litið fingist arbeiðt á vanni og við brúgvarnar. Á Suðurlandið eru higani farin: 23. febr. »Lt. Vedrines«, 25. »Maritee«, »Turide« og »Normannere«. 25. kom »Bispe« eftir fiski. Sama dag kom Hulltolarin »Ohm« inn við einum manni; teir vístu at siga frá nógvum fiski á Bankanum.

— Heilsan —

Hvat eta vit? Hvi søgdu tey gomlu: Ólika var hitt føy-ska kornið. Tí: tað varð etið við søðum.

Hitt dýra hvíta mjólið hitt víri-minsta fyrri líkamíð. Hetta mjólið gerst vanligu hvítt, verður bleikt við kvælievni yvirilt, klóri, klór-kvælievni, benzoylsuperoxyd og tilikum íltgevandi evnum. Tað gerst drúgv — bólgar 40% meir enn hitt gula mjólið — við at tað verður blandað við evnum sum kaliumbromat og ammoniums-sulfat.

Hitt hvíta mjólið er soldað fritt fyrri allar sáðir — og við søðum-missir tað hitt vírið mesta í korninum: vitaminurnar, livevni.

Av og á hava vist flest øll av okkum hoyrt, at mjøl, ið er soldað reini fyrri allar sáðir, hevur litta vírið sum føði. Við at reinsk-a allar sáðir úr mjólinum, taka við frá tí allar vitaminurnar, ið læknarnir siga eru livevni í allari føði. Vitaminleysur kostur er so stalt ringur kostur, ja beinleiðis skaðiligur. Ein góð húsmóðir eigur tí at vita skil á, hvat fyrri kostur er vitaminríkur, og hvør ið er vitaminleysur. Við at vita skil á hesum og so, so langt sum gjørligt, gera matin til eftir okkara líkamskravi eftir vitaminum, vílðu húsmóður okkara bót í stórum heilsuviður-skiftini her á landi.

Vit loyva okkum her at taka upp aftur nøkur brot úr eini grein, sum dr. Chr. Lassen hevur skrivað.

Hann sigur:

... Et andet Vitamin, der ligesom B-Vitaminet fjernes sammen med Klidde, er E-Vitaminet. Det findes i store Mængder i Kimolien. Dette Vitamin har stor Betydning for Seksualorganernes Funktion og Formeringsevnen. For øvrigt et meget interessant Vitamin, der har stor Betydning for det enkelte Individ men ikke synes at være nødvendigt for Livets Bestaaen efter Vækstperiodens Ophør. Først naar man undersøger flere paa hinanden følgende Slægtled, viser det sig, at den er nødvendig for Slægtens Bestaaen. Det er Slægsvitaminet, naar det mangler gaar Slægten til Grunde, idet Formeringsevnen ophører.

Hann greiðir so frá ymsum vitskapligum royndum, sum vit ikki eiga pláss fyri, og endar við hesum orðum viðvíkjandi untaluni av e-vitaminunum:

Sigtning av Melet fjerner E-Vitaminet.

Jeg har fremført alt dette for at gøre det klart for Læserne, at E-Stoffer, der sammen med Kimen fuldstændig fjernes ved den stærke Sigtning af Melet, ikke er noget værdiløst eller ligegyldigt Stof, men et Stof, der har sin ganske bestemte og vigtige Opgave i vor Organisme. Der er al Grund til at bevare et saa værdifuldt Stof i Melet.

Ósoldað mjøl inniheldur a-vitaminuna.

Um hitt hvíta bleika mjólið skrivar hann:

... Et tredje Vitamin, der findes i usigtet Mel, men ikke i Flormel, er A-Vitaminet. Det findes i sit Forstadium, Carotin, og giver Melet (forøvrigt ogsaa det sigtede) en let gullig Farve. Da man imidlertid ønsker et helt hvidt Mel, blegger man det fine Mel. Alt amerikansk Mel, der kommer ind i Landet, er kunstigt bleget, og vore hjemlige Møller maa for at kunne konkurrere med Udlandets hvide Mel gøre det samme, skønt det her i Landet er forbudt. Under Blegningen forsvinder den gule Farve, men Carotinet (A-Vitamin) odelægges, og vi maa ikke glemme, at dette Vitamin i Organismens Husholdning er et lige saa værdifuldt Stof, som de andre Vitaminer, og mange Forhold, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa, tyder paa, at vor daglige Føde er for fattig paa Vitamin. Maaske det for Mølleren, Bageren og Købmanden kan være en Fryd at se dette hvide Mel, men for den Organisme, som Melet skal tjene til Føde, er det et daarligt Bytte.

Hertil kommer endvidere, at Blegningen som oftest sker derved, at der i Melet blandes Kvælstofoverilt, Klor, Klorstof, Benzoylsuperoxyd og lignende iltfagivende Stoffer, der maaske nok kan udøve en konserverende Virkning paa Melet over for Mider, Melorme og lignende, men næppe har nogen gavnlig Virkning paa de Mennesker, der faar disse Stoffer blandet i Føden Aaret rundt ...

En Bager bedømmer nok sit Mel efter Evnen til at kunne give et let og porøst, luftfyldt Brød. Men den, der skal spise Brødet for deraf at faa Kraft og Energi til at leve og arbejde, maa naturligvis anlægge en helt anden Maalestok. I Schweiz og Frankrig er det siden 1930 forbudt at indføre kemisk behandlet Mel, og heller ikke indenfor Landets Grænser er det tilladt at behandle Melet med Kemikalier.

Indsamlingen til Hvilddarheimið „Naina“

Ifølge foreløbig Opgørelse har Indsamlingen til det Hvilehjem for Kvinder, hvortil Frøken Naina Scarla Nielsen ved sin Død skenkede Grundlaget, indbragt ca. 21.000 Kroner. En endelig Opgørelse vil først kunne foretages senere, da der efter det foreliggende saavel fra Færøerne som fra det øvrige Kongerige kan forventes yderligere Indbetalinger.

Dette smukke Resultat i Forbindelse med de Værdier, der i Forvejen raades over, vil gøre det muligt at opføre en ny og til Formålet indrettet Bygning. Af nævnte Beløb hidrører 9.000